Minjan

Jan Hendrik Woudstra

Minjan

Gedichten

DE PINNE

Eerder verschenen werken:

Titusbundel juni 2019 (onder pseudoniem)

In Gedichten Verzonken september 2019

In Gedichten Gevangen september 2020

In Gedichten Geweven augustus 2021

Verwerkt in Gedichten mei 2022

Verwoord in Gedichten mei 2023

Levensadem februari 2024

Zielentocht juni 2025

Fryske Flarden maart 2026

Onder de huid juni 2026

© 2026 Jan H. Woudstra
Titel: Minjan
Auteur: Jan H. Woudstra
Druk: De Pinne
Boekverzorging: Arjen Bakker | De Pinne
Foto's omslag: Jan H. Woudstra
Dichtbundel
ISBN: 9789403944449 (hardcover) 9789403950914 (paperback)
NUR code: 294
Contakt: InGedichten7@gmail.com

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd worden, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Opgedragen aan:

Joodse gemeenschap in Nederland

Eer aan G'd
Die zijn volk heeft
uitverkoren
en in ons midden
doet wonen

Wachter

Wachter, staand op de oude muren
Van Sion, Jeruzalem
Hart van het verhaal
Je stappen echoën in de stilte
Waar eeuwen zich verstrengelen
Lucht nog altijd ruikt naar verleden

Tussen de stenen van de stad
Waar het zand de herinneringen draagt
Zeg jij de woorden van de profeten
Bijbelteksten die als vuur branden
Je stem een zucht van de eeuwigheid

Kom, zie, de poorten van de stad
Waar het verleden in de zon vergaat
Boven de ruïnes klinkt het lof
Van wie de toekomst voor zich heeft
Wees waakzaam, want de tijd is kort

Je ogen dwalen over de horizon
Over de bergen die de stad omarmen
Waar de zonden van het volk rusten
Zegeningen van G'd stralen
In de zon die nooit vergaat

Muren van Jeruzalem fluisteren
Jouw voetstappen zijn de enige echo's
Maar je woorden zullen blijven klinken
Tot de dag waarop de stad zal herleven
Wachters hun taak voltooien

Nacht valt, maar de wachter blijft
Met zijn blik op de horizon
Profetenwoord in de hand als wapen
Voor wie de toekomst nog niet ziet
Maar in de oude stad, alles herkent

Inhoudsopgave

Wachter	6
Inleiding	13
Voorwoord	15
Boker tov	17
Psalm 1	19
Diaspora	21
Kaddisj	23
Minjan	25
Rivka	27
Psalm 8 – mei oantinken oan Baukje	29
Sion	31
Koosjer	33
Psalm 11	35
Mesjogge	37
Priesterpad	39
Psalm 12	41
Gebroken glas	43
Westerbork → Auschwitz	44
Mazzel tov	47

Veertig 49
Hermon 51
Psalm 18 53
Joshua 55
Deurpost van Vrede 57
Treife 59
Klaagmuur 61
Halleluja 63
Psalm 27 65
Grote Pieremegoggel 67
Denkend aan Israël 69
Zwart 71
Yom HaShoah 72
Dode Zee 75
Kippah 77
Jom Hazikaron – Sirene van Stilte 79
Vriendschap 81
Psalm 28 83
Heilig water 85
Jom Ha'atzmaut 86
Sjavoet 89

Tusken Sion en de nacht 90
Soekot 92
Bazuinendag 95
Rosj Hasjana 97
Na de val 98
Halacha 101
Tussen Hemel en Aarde 102
Adonai 104
Zout 107
Verweesd eigendom 108
Baroech 111
Rachels tranen 113
Briet Mila 115
Bidden 117
Challah 119
David's song 121
Chanoeka 123
Daniëls dromen 125
Jeremia 31:16-17 126
Nesjame 129
Dit is de dag 131

Meer van Tiberias 132
Ester – mei útlis fan Poerim 134
Omein 137
Laila tov 139
Kibboets Hanita 141
Daber El Libi (דבר אל ליבי) 143
Woestijn zal bloeien als een roos 145
Lag b'omer 147
Eretz Israël 148
Liefde in Synagoge 150
Olam Haba — Nieuw Jeruzalem 152
Om nooit te vergeten 155

Inleiding

Met dankbaarheid presenteer ik u mijn tiende dichtbundel: *Minjan*. Deze bundel is een weerspiegeling van mijn diepe verbintenis met het Joodse volk, een band die door mijn voorvaderen is gesmeed en die ik met eerbied en liefde voortzet.

De titel *Minjan* verwijst naar een belangrijk begrip binnen het Jodendom. Een minjan (Hebreeuws: מניין) is een groep van tenminste tien volwassen Joodse mannen die nodig zijn voor een Joodse gebedsdienst. Dit benadrukt de kracht van gemeenschap en samenkomst in het Joodse geloof.

In deze verzameling vindt u gedichten die de rijkdom van Joodse begrippen en tradities verkennen. Daarnaast heb ik gekozen om enkele Psalmen op te nemen die een bijzondere betekenis voor mij en mijn gezin hebben, omdat ze verbonden zijn met onze geboortedagen.

Ik hoop dat deze gedichten en Psalmen u zullen raken en inspireren, en dat u net zoveel vreugde zult beleven aan het lezen ervan als ik heb gehad bij het biddend schrijven.

Dank aan Herman de Vries en Reina Greet Smeink-Kroodsma voor het meelezen.

Veel leesplezier en shalom,
Jan Hendrik Woudstra

Voorwoord

Enkele jaren geleden werd ik gebeld door een lid van de Joodse Gemeente te Leeuwarden met de vraag of ik beschikbaar was om te komen. Het was zaterdagmorgen. De dienst stond op het punt te beginnen, maar er miste nog een tiende man. Met tien mannen is het aantal bereikt om de dienst te kunnen houden.

Bovenstaande regels zou je opnieuw kunnen schrijven, maar dan met Hebreeuwse of Jiddische woorden, waardoor de betekenis hetzelfde blijft, maar de kleur van de tekst verandert. Het gaat om de *kehilla* die in de *sjoel* op de *sabbat* wordt gehouden, en waarvoor een *minjan* nodig is. Dan kan de *chazan* gaan lezen en zingen.

Deze tiende bundel verwijst naar het getal dat nodig is. Nodig voor de dienst. Nodig voor het leven. Dichter Jan Hendrik Woudstra heeft de innerlijke stem verstaan die voor een samenleving nodig is om van de eerste naar de tweede alinea van dit voorwoord te kunnen komen. In een tijd waarin liefde voor de naaste, in het bijzonder voor de Joodse medemens, ver te zoeken is, raken mensen uit beeld, en daarmee ook hun cultuur, taal en gewoontes.

Eén bundel kan niet rechtzetten, en toch kunnen tien mensen, tien woorden, en nog meer gedichten, de gedachten en houding van één lezer veranderen. De minjan maakt de dienst immers mogelijk, waardoor er nieuw leven kan zijn.

Er is enige moed voor nodig om in deze tijd een minjan te vormen. Mag de Joodse gemeenschap nog zichtbaar en hoorbaar zijn, en worden er verbindingen gelegd naar een gemeenschap toe die innerlijk en geestelijk de opdracht om te verbinden heeft ontvangen? Zo is er ook moed nodig voor een dichter om in deze tijd met een bundel als deze in het openbaar te verschijnen.

Het oordeel kan zomaar klinken. Terwijl de bundel het in zich heeft om juist te verbinden, in cultureel, religieus en menselijk opzicht.

Mijn hoop en bede is daarom dat deze bundel respectvol en met een open houding wordt ontvangen, alleen al omdat met het lezen van vele gebruikte woorden heilige grond wordt betreden. Wij betreden bij het lezen een heilige ruimte, waarin de Heilige van Israël heeft willen spreken en dat nog doet. Wil de lezer verstaan? Zal de lezer verstaan?

Dank aan Jan Hendrik voor zijn moed en arbeid, voor zijn liefde voor G'd en Zijn volk. Dank aan de G'd van Abraham, Izaäk en Jakob die Zijn volk in alle tijden heeft willen beschermen. Dank aan de Joodse gemeenschap die ons een geschiedenis en taal aanreikt waardoor elk mens zal kunnen groeien en bloeien.

Dit is niet zomaar een bundel. Dit is de tiende bundel. Het tiende woord.

Herman F. de Vries
zoon van Izaäk, zoon van Levie